

• ارائه تسهیلات به شرط سپرده‌گذاری

آیت الله العظمی امام خمینی (ره)

اگر دادن پول به صندوق به این عنوان باشد که آن پول برای مدتی نزد صندوق به صورت قرض بماند، به این شرط که صندوق هم بعد از آن مدت، وامی در اختیار او قرار دهد و یا وام دادن صندوق مشروط به این شرط باشد که او قبلاً مبلغی را در صندوق گذاشته باشد، این شرط در حکم ربا بوده و شرعاً حرام و باطل است، ولی اصل قرض نسبت به هر دو طرف صحیح می‌باشد.

آیت الله العظمی سید محمد رضا موسوی گلپایگانی

اگر قرض گیرنده قبلاً مبلغ معینی را به بانک می‌دهد (البته این عمل، قرض دادن به بانک است) به شرط آن که بعد از مدتی بانک مثلاً دو برابر با او قرض دهد این قرض دادن به بانک ربا و حرام است و بانک هم که بعد از دو ماه به شخص مزبور قرض می‌دهد اگر شرط کند که باید قرض گیرنده پولی که قبلاً به بانک داده تا مدت معینی از بانک نگیرد مثلاً تا قسط آخر دین خود را پرداخت کند این قرض هم ربا و حرام است.

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

اگر این کار به صورت قرارداد بین آن افراد انجام شود، اشکال ربا دارد؛ تنها راه صحت آن این است که قصد همه وام قرض الحسنه باشد؛ ولی همه آنها اخلاقاً مقررات آن صندوق را رعایت کنند؛ بی آن که تعهد شرعی یا قانونی داشته باشند. راه دیگر این است که پولها به صورت وام داده نشود؛ بلکه به صورت هبه باشد، ولی در واقع هبه معوضه است که در مقابل این هبه، دیگران هم بموقع هبه خواهند کرد تا دوره کامل تمام شود.

ایشان در فتوای دیگری اینچنین می‌گویند:

در ابتدا چنین به نظر می‌رسد که این شرط، مشمول «شروط» ممنوعه در قرارداد قرض است و مطلقاً حرام است. ولی با دقت و تأمل روشن می‌شود که این شرط دو صورت دارد، نخست این که مقصود و غرض

وام‌دهنده جلب منفعت و تجارت با آن پول است، که در این صورت قطعاً حرام است. دوم این که منظور او توسعهٔ قرض الحسنه باشد و بخواهد بدین ترتیب به افراد بیشتری وام دهد، که در واقع شرط منفعت برای شخص ثالث می‌شود، و اشکالی نخواهد داشت.

آیت الله العظمی محمد فاضل لنکرانی

مبلغی را که وام‌گیرنده، اول می‌دهد، به عنوان قرض نیست، بلکه به عنوان سرمایه‌گذاری و مشارکت است لذا اشکال ندارد، در همین مورد چنانچه مبلغی را که اول می‌دهند به عنوان قرض و مشروط بر این بدهند که به آنها وام بدهند در این صورت، قرض ربایی محسوب شده و جایز نیست.